

Amendement 10 Lid Meiland (HELDER) Bescherming rechtspositie bij algemene voorzieningen

De gemeenteraad van Noordwijk;

In vergadering bijeen op donderdag 4 juni 2026;

Wijzig Verordening Jeugdhulp Noordwijk 2026 als volgt:

Besluit:

- Aan artikel 5 wordt toegevoegd: "Het college motiveert expliciet waarom ondersteuning als algemene voorziening wordt aangemerkt indien deze mede is afgestemd op de persoonlijke omstandigheden van de jeugdige."

Toelichting

Hiermee wordt voorkomen dat maatwerkvoorzieningen feitelijk als algemene voorziening worden ingezet, waardoor bezwaar- en PGB-rechten verloren gaan.

Het onderscheid tussen een algemene voorziening en een individuele voorziening is van groot belang voor de rechtspositie van inwoners. Een algemene voorziening is vrij toegankelijk en vereist in beginsel geen individuele beoordeling of beschikking. Een individuele voorziening daarentegen wordt afgestemd op de specifieke situatie van de jeugdige en het gezin en biedt belangrijke rechtsbescherming, waaronder het recht op een schriftelijk besluit, bezwaar en beroep en de mogelijkheid om een persoonsgebonden budget (PGB) aan te vragen.

Wanneer ondersteuning inhoudelijk wordt afgestemd op de persoonlijke omstandigheden, behoeften of doelen van een jeugdige of gezin, is feitelijk sprake van maatwerk. In dat geval past het niet om deze ondersteuning als algemene voorziening aan te merken. Gebeurt dat wel, dan ontstaat het risico dat inwoners ondersteuning ontvangen zonder dat duidelijk is welke hulp is toegekend, op basis van welke afwegingen dit is gebeurd en welke rechtsmiddelen beschikbaar zijn.

Dit punt staat landelijk nadrukkelijk in de belangstelling. In de rechtspraak is herhaaldelijk geoordeeld dat voorzieningen waarbij individuele afstemming noodzakelijk is, niet zonder meer als algemene voorziening kunnen worden aangemerkt. Onder meer in recente Wmo-jurisprudentie is bevestigd dat de feitelijke aard van de ondersteuning bepalend is en niet uitsluitend de benaming die een gemeente eraan geeft (onder meer ECLI:NL:RBNNE:2025:4928 en ECLI:NL:RBLIM:2018:4613).

Hoewel deze uitspraken betrekking hebben op de Wmo, is de achterliggende rechtsgedachte ook relevant voor de Jeugdwet. Wanneer ondersteuning individueel wordt vormgegeven, ligt het voor de hand dat inwoners aanspraak hebben op dezelfde rechtsbescherming die hoort bij een individuele voorziening.

Daarnaast raakt dit amendement direct aan de toegankelijkheid van het PGB. Voor algemene voorzieningen bestaat in beginsel geen aanspraak op een persoonsgebonden budget. Wanneer individueel afgestemde ondersteuning als algemene voorziening wordt aangemerkt, kan dit ertoe leiden dat inwoners feitelijk de mogelijkheid verliezen om te kiezen voor een PGB, terwijl zij bij een individuele voorziening die keuze wel zouden hebben gehad.

Ook vanuit het perspectief van onderwijs en jeugdhulp is dit relevant. Het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband V(S)O Duin- en Bollenstreek gaat uit van maatwerk, vroegtijdige ondersteuning en een aanpak die aansluit bij de specifieke behoeften van de leerling. Wanneer dergelijke individueel afgestemde ondersteuning als algemene voorziening wordt behandeld, ontstaat spanning tussen de beoogde maatwerkaanpak en de juridische positie van de jeugdige.

Met dit amendement wordt verduidelijkt dat de inhoud van de ondersteuning leidend is. Zodra ondersteuning individueel wordt afgestemd op de situatie van een jeugdige of gezin, wordt deze aangemerkt als individuele voorziening. Daarmee worden rechtszekerheid, transparantie, bezwaar- en beroepsmogelijkheden en de toegankelijkheid van het PGB beter geborgd. Bovendien wordt voorkomen dat maatwerkvoorzieningen via een ruime uitleg van het begrip algemene voorziening buiten het reguliere stelsel van rechtsbescherming terechtkomen.

Charlotte Meiland
HELDER Noordwijk